

ABSTRAKT

Východiska: Závislostní a nadměrné užívání internetu a sociálních sítí jsou vnímány jako stále aktuálnější témata, o kterých se hojně mluví v odborné i neodborné společnosti. Výzkumy ukazují, že tyto problémové formy užívání sociálních sítí jsou nejfrekventovanější u mladších jedinců, zejména dospívajících a mladších dospělých. Teorie citové vazby je jednou z mnoha podstatných teorií adiktologie, která nabízí vysvětlení rozvoje závislostních forem chování.

Cíl: Cílem práce je popsat souvislosti mezi citovou vazbou v dospívání, počátkem užívání sociálních sítí a rozvojem problémového užívání sociálních sítí.

Metody: Bylo provedeno průřezové online dotazníkové šetření. Do dotazníku byly kromě vlastních dvou okruhů otázek zakomponovány dotazníky BFAS a ECR-RS. Výběr respondentů probíhal kombinací metod samovýběru a sněhové koule. Kritérii pro respondenty byl věk 18-26 let a alespoň 1 založený účet na libovolné sociální síti. Data byla posuzována využitím popisné statistiky a jejich statistická významnost ověřena testem chí kvadrát.

Výsledky: Výzkumu se účastnilo celkem 310 osob, z nich užívalo sociální sítě problémově 44 osob (14,2 %). U nich byly odhaleny nejisté typy citové vazby k vazebným osobám v dospívání častěji než u osob bezproblémově užívajících. Ve věci souběžných typů citových vazeb se mezi kategoriemi užívání významně lišil pouze bázlivě vyhýbavý typ k rodičům, který byl častější u problémově užívajících. Ohledně předčasného zakládání účtů na sociálních sítích byl jako nejrizikovější identifikován nadměrně zaujatý typ citové vazby ke kamarádovi. Prokázala se souvislost předčasného zakládání účtu s pozdějším problémovým užíváním. Jistý typ citové vazby nepůsobil jako protektivní faktor ve věci předčasného zakládání účtů.

Závěr: Práce se snaží předložit ucelenější informace o věkové skupině osob, která se dle celosvětových výzkumů umísťuje na předních příčkách uživatelů sociálních sítí.

KLÍČOVÁ SLOVA

závislost – nadměrné užívání – sociální sítě – citová vazba – dospívání